

Sa dili pa magsugod!

Hinumdomi!

I-install ang **Pear Deck Add-On** para sa
Google Slides alang sa pahimo sa
leksyon nga interactive ug makapresenta
gikan sa Pear Deck Sidebar!

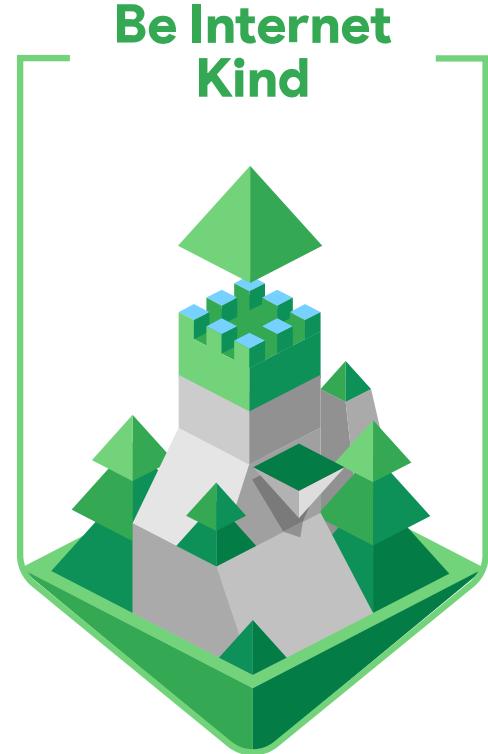
Be Internet Awesome.

LEKSIYON 4

Cool nga
Magbinuotan

BULUHATON 1

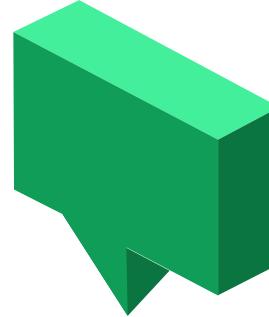
Gikan sa bystanders mahimong
upstanders

Mga tumong sa buluhaton

- **Pag-ila**
sa mga sitwasyon sa pag-bully o harassment online
- **Pagsusi**
kung unsa ang gipasabot sa pagka-bystander o upstander online
- **Pagkat-on**
sa mga espesipiko nga paagi pagtubag o aksyon kung makasinati o makakita ug bullying
- **Paghibalo**
kung unsa ang buhaton o aksyon kung makasinati ug harassment

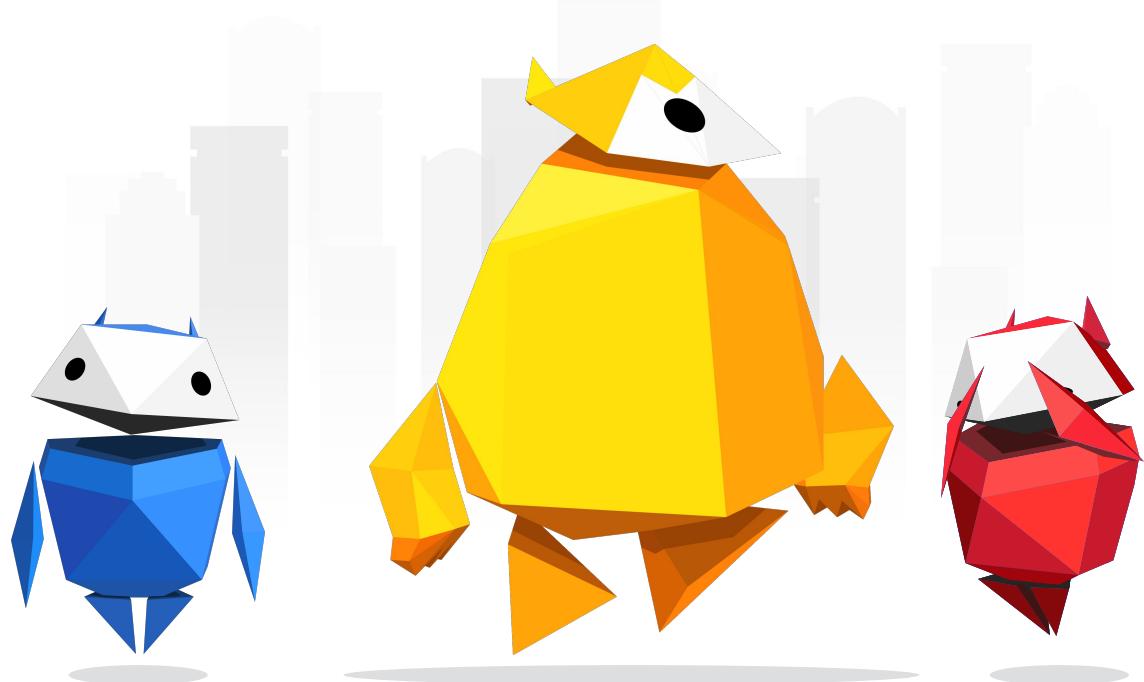
Mag-estorya ta.

Nganong importante ang pagkamaayo?

Kasagaran naay 4
ka klase sa tawo
kung naay mahitabo
nga bullying.

**Ma-ilhan ba
nimo kung
kinsa sila?**

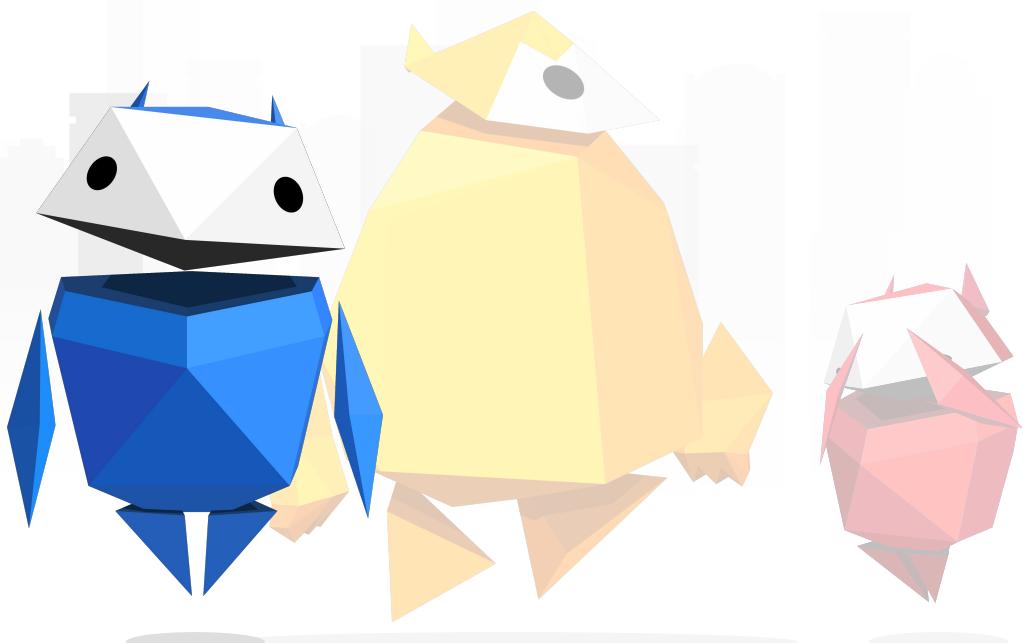
Mga estudyante, pagguhit bisan asa diri sa slide!

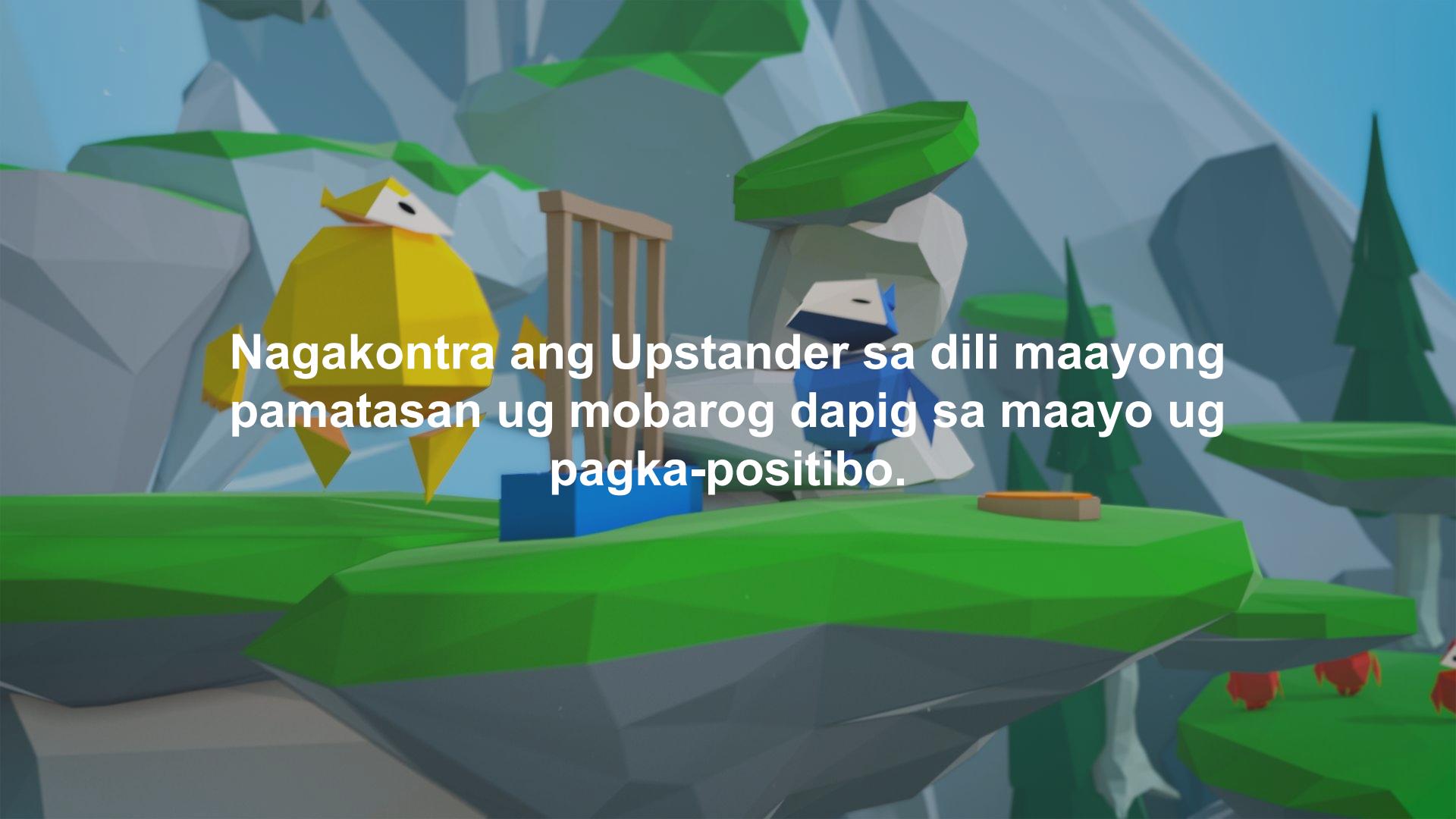
Unsa ang bystander?

Unsang paagi nga makapasamot ang bystander sa bullying?

Unsa ang ilang mahimo nga mahunong kini?

Mga bata, isulat ang inyong tubag!

Nagakontra ang Upstander sa dili maayong
pamatasan ug mobarog dapig sa maayo ug
pagka-positibo.

Nakasinati ka ba o ang imong kaila nga mobarog nga sama niini?

Mahimong maayong sulundan

Ang pagkahimong positbo nga tingog taliwala sa imong mga higala makatabang sa pagpa-uswag sa kaayuhan.

Mahimong higala

Ang kanuna nga pagkamahigalaon - online ug offline - nagpakita sa imong mga klasmeyt nga wala sila nag-inusara, nga mahimong labaw nga makatabang kung sila gi-bully o sa panahon nga magul-anon.

Dili pagdasig sa dili maayong pamatasan pinaagi sa paghatag ug atensyon

Dili pag *like* o tubag sa mga makapasakit nga komento o post. Usahay mahimong agresibo ang mga bully aron makakuha ug atensyon, ug kung dili ninyo sila dasigon sa imong higala, lagmit mohunong ra sila.

Dili pagpasa ug mga makapasakit nga mga mensahe

Hinuon, sultihi ang tawo nga nagpadala sa mensahe nga dili kini kataw-anan o angay dawaton, ug hunahunaa ang pagkontak sa tawo nga gi-target aron maghatag ug suporta ug tabangan sila nga makakuha ug tabang kung gikinahanglan.

I-report ang dili maayong pamatasan ug pangbully

Gamit sa mga online reporting tools o sultihan ang imong ginikanan, magtutudlo, higala, o igsoon.

Mga bata, isulat ang inyong tubag!

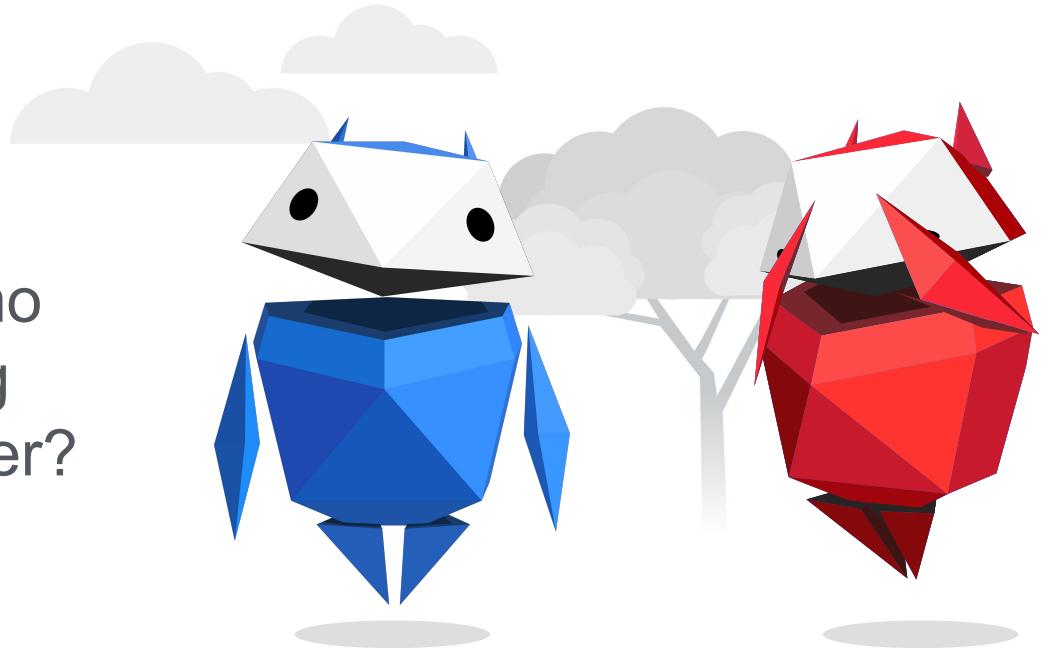

Buluhaton!

Unsa ang paagi nga mahimo ko nga upstander?

Praktis

Unsa ang imong mahimo
kung ikaw ang target ug
kung ikaw ang upstander?

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

Unsa imong mahimo?

Unsa ang mga tubag nga makatarunganon kung ikaw ang target? Unsa ang makatarunganon kung ikaw ang upstander? Unsa ang makatarunganon sa bisan unsa nga kahimtang? Pagguhit ug mga linya sa paghatag ug hustong tubag sa “Target” ug “Upstander.”

Dili motubag

Target

I-block

I-report - isulti sa tawo nga makatabang sama sa ginikanan, magtutudlo, igsoon, higala

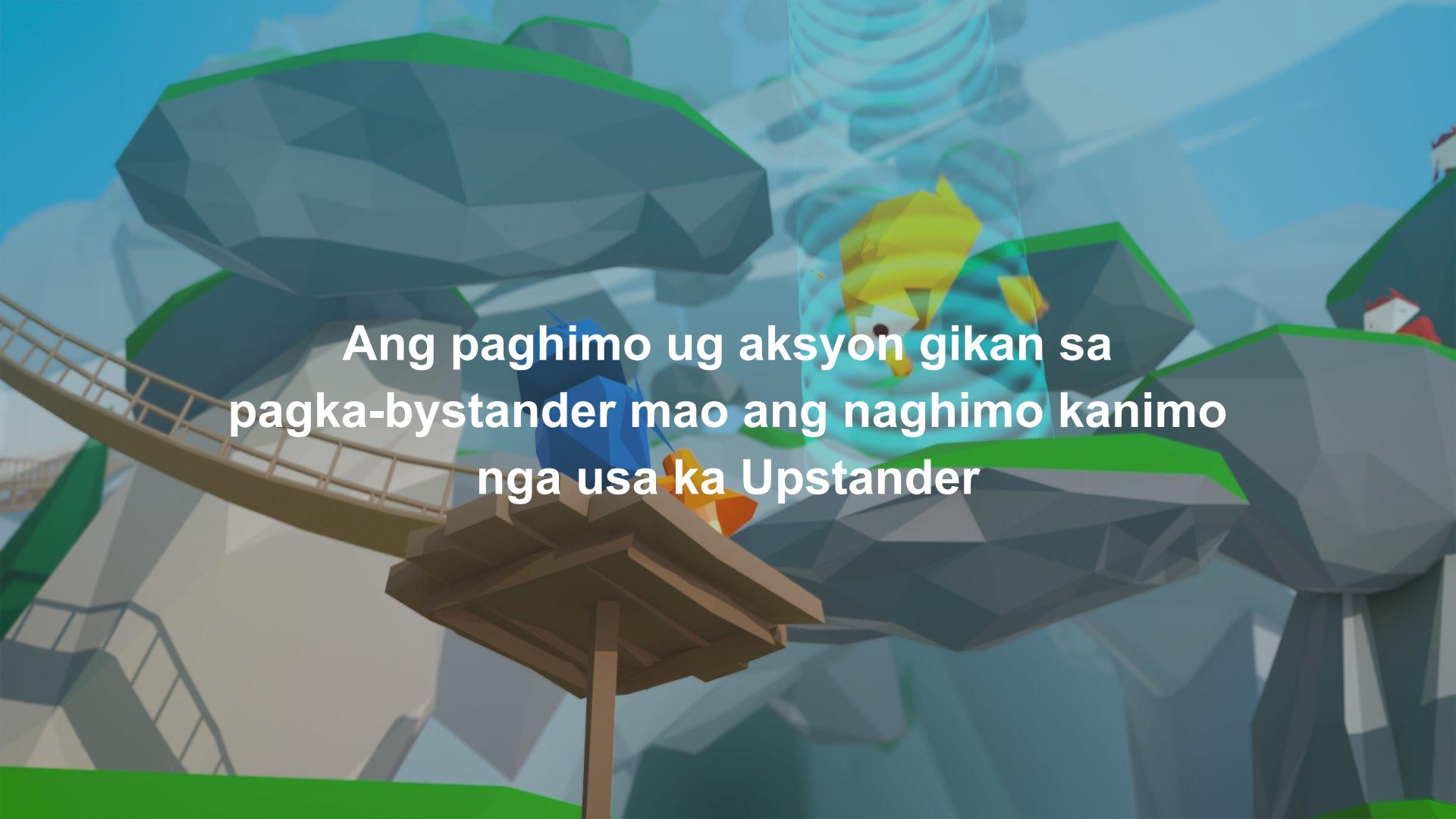

Upstander

Mangita ug paagi nga mahimong buotan

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

**Ang paghimo ug aksyon gikan sa
pagka-bystander mao ang naghimo kanimo
nga usa ka Upstander**

Mga Nakat-unan

Unsa ang pinaka-importante nga butang nga imong nakat-unan karong adlawa?

Mga bata, pagguhit bisan asa diri sa slide!

Pear Deck Interactive Slide
Do not remove this bar

Katapusan.

LEKSIYON 4

Cool nga
Magbinuotan

BULUHATON 1

Gikan sa bystanders mahimong
upstanders

Be Internet
Kind

